

**УПРАВЛІННЯ ЕКОЛОГІЇ ТА ПРИРОДНИХ РЕСУРСІВ
ТЕРНОПІЛЬСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ ДЕРЖАВНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ**

СТАН ДОВКІЛЛЯ У ТЕРНОПІЛЬСЬКІЙ ОБЛАСТІ

ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНИЙ ОГЛЯД

**квітень 2022 рік
м. Тернопіль**

У даному інформаційно-аналітичному огляді наводиться узагальнена інформація щодо забруднення атмосферного повітря Тернопільської області, стану поверхневих вод суші та радіаційного стану за березень 2022 року.

Аналіз стану атмосферного повітря здійснювався на основі даних спостережень за вмістом забруднюючих речовин у м. Тернополі на 2 стаціонарних постах спостереження, наданих Тернопільським обласним центром з гідрометеорології та даних Державної установи „Тернопільський обласний лабораторний центр Держсанепідслужби України”.

Аналіз стану поверхневих вод виконано на основі даних спостережень за вмістом гідрохімічних показників наданих Тернопільським обласним управлінням водних ресурсів, Державною установою „Тернопільський обласний лабораторний центр Держсанепідслужби України”, Державною екологічною інспекцією у Тернопільській області.

Аналіз радіаційного забруднення повітря здійснювався на основі даних спостережень, наданих Тернопільським обласним центром з гідрометеорології, на 4 пунктах спостереження Тернопільської області.

1. СТАН АТМОСФЕРНОГО ПОВІТРЯ

Оцінка стану атмосферного повітря за березень 2022 року у м. Тернополі здійснювалась за середньомісячними концентраціями у кратності перевищень середньодобових гранично - допустимих концентрацій (далі – ГДК) по пріоритетним забруднюючим речовинам. Пріоритетними забруднюючими речовинами вважались ті речовини, які вносять найбільший вклад в забруднення атмосферного повітря міста і контролювались на стаціонарних постах спостережень за забрудненням атмосферного повітря.

Перелік пріоритетних забруднюючих речовин наведено у табл. 1 згідно з ГДК та класом небезпеки.

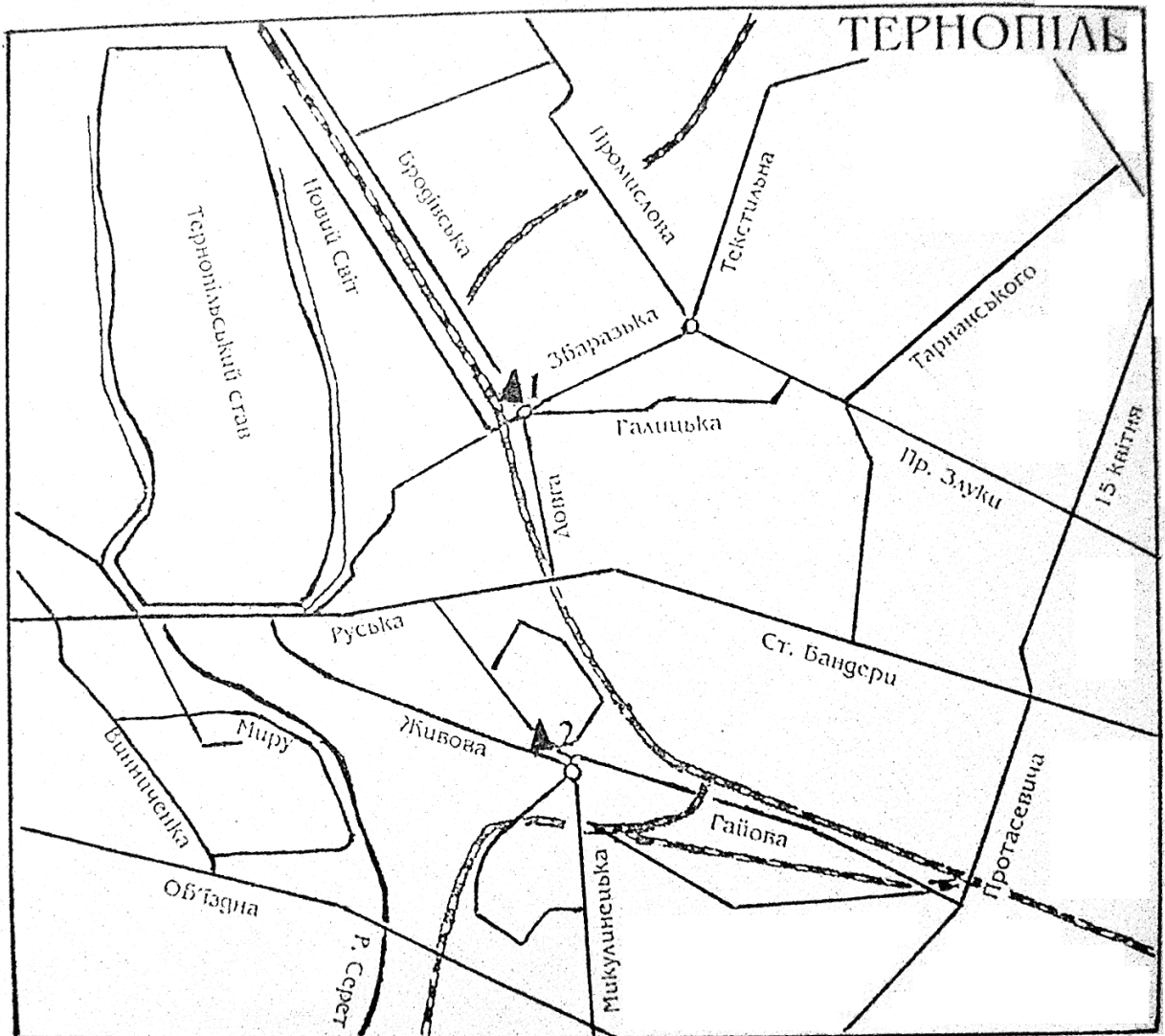
Таблиця 1. Значення ГДК забруднюючих речовин атмосферного повітря*

Забруднююча речовина	ГДК середньодобова, (мг/м ³)	Клас небезпеки
Пил (зависли речовини)	0,15	3
Діоксид сірки	0,05	3
Оксид вуглецю	3,0	4
Діоксид азоту	0,04	2
Оксид азоту	0,06	3
Формальдегід	0,003	2

*«Гранично допустимі концентрації (ГДК) і орієнтовно безпечні рівні впливу (ОБРВ) забруднюючих речовин в атмосферному повітрі населених пунктів» затверджені наказами Міністерства охорони здоров'я України від 09.07.1997 року № 201 і № 8 від 10.01.1997 року.

Перелік постів спостереження:

Пост №1 - перехрестя вулиць Довгої, Галицької, Збараської, Бродівської;
Пост №2 – перехрестя вулиць Живова, Микулинецької, Гайової,
Замонастирської, Острозького.

Розташування постів спостережень (ПСЗ):

ПСЗ №1 – перехрестя вулиць Бродівської і Збараської

ПСЗ №2 – перехрестя вулиць Живова і Микулинецької

Транспортна розв'язка вулиць Збараської, Бродівської, Галицької у м. Тернопіль (стаціонарний пост спостереження за станом атмосферного повітря № 1)

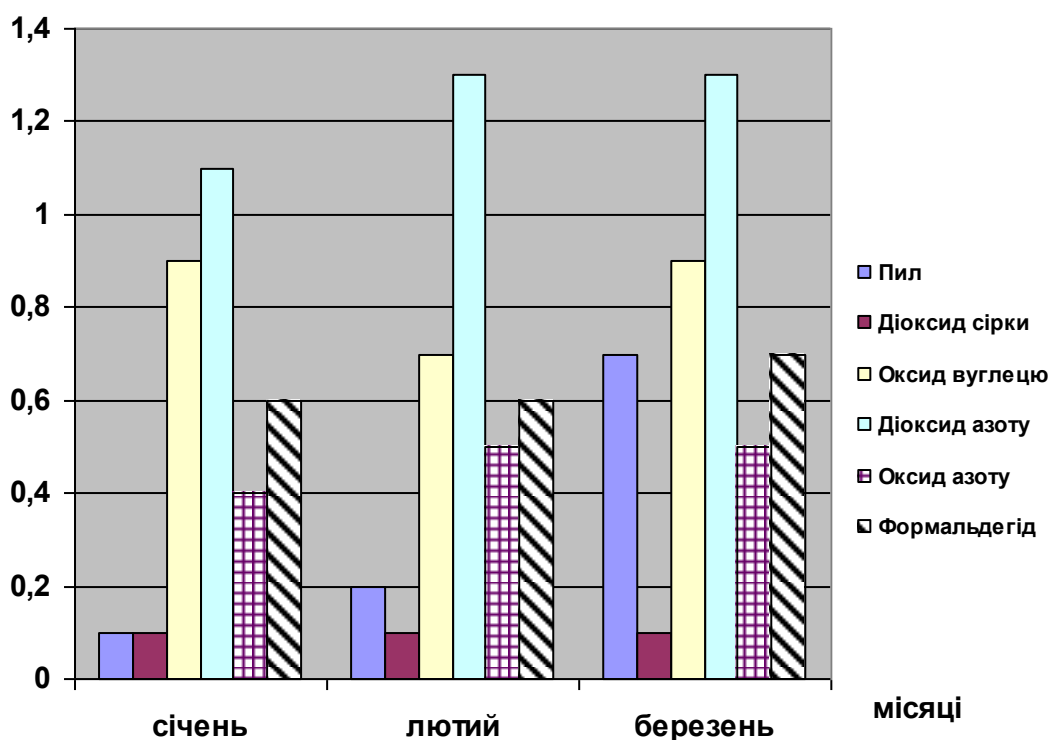
Транспортна розв'язка вулиць Микулинецька, Живова, Острозького, Замонастирська, Гайова у м. Тернопіль (стаціонарний пост спостереження за станом атмосферного повітря № 2)

Періодичність та об'єкти спостереження на цих точках подані у таблиці.

Пости спостереження	Періодичність спостереження	Об'єкти спостереження
Пост №1	2 рази на добу	Пил, оксид вуглецю,
	4 рази на добу	Діоксид сірки, діоксид азоту, оксид азоту, формальдегід.
Пост №2	2 рази на добу	Пил, оксид вуглецю
	4 рази на добу	Діоксид сірки, діоксид азоту, формальдегід

Мал. 1 Середній вміст забруднюючих речовин у атмосферному повітрі м. Тернополі, за якими здійснюється спостереження

ГДК

Згідно з даними Тернопільського обласного центру з гідрометеорології, у березні 2021 року спостерігалось перевищення концентрації діоксиду азоту 24 дні, формальдегіду 3 дні, оксиду вуглецю 6 днів, пилу 7 днів.

У порівнянні з лютим 2022 року збільшилась середньомісячна концентрація оксиду вуглецю з 0,7 ГДК до 0,9 ГДК, формальдегіду 0,6 ГДК до 0,7 ГДК. пилу з 0,2 ГДК до 0,7 ГДК.

За аналогічний період спостережень 2021 р. збільшилась середньомісячна концентрація пилу з 0,4 ГДК до 0,7 ГДК, оксиду вуглецю з 0,5 ГДК до 0,9 ГДК, діоксиду азоту з 1,2 ГДК до 1,3 ГДК.

Індекс забруднення атмосфери (ІЗА) окремими компонентами складав: пил – 0,69; діоксид сірки – 0,09; оксид вуглецю – 0,92; діоксид азоту – 1,31; оксид азоту – 0,49; формальдегід – 0,67.

ІЗА міста Тернополя за 6-ма забрудниками атмосферного повітря становить 4,17.

2. СТАН ПОВЕРХНЕВИХ ВОД

Згідно з Порядком здійснення державного моніторингу вод, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 19 вересня 2018 р. № 758, державний моніторинг масивів поверхневих вод здійснюється Державним агентством водних ресурсів України та його басейновими управліннями.

На виконання вимог пункту 19 зазначеного порядку інформація від Дністровського басейнового управління водних ресурсів та від басейнового управління водних ресурсів річки Прип'ять щодо якості поверхневих вод на території області для прийняття відповідних рішень за березень 2022 року до обласної державної адміністрації не надходила.

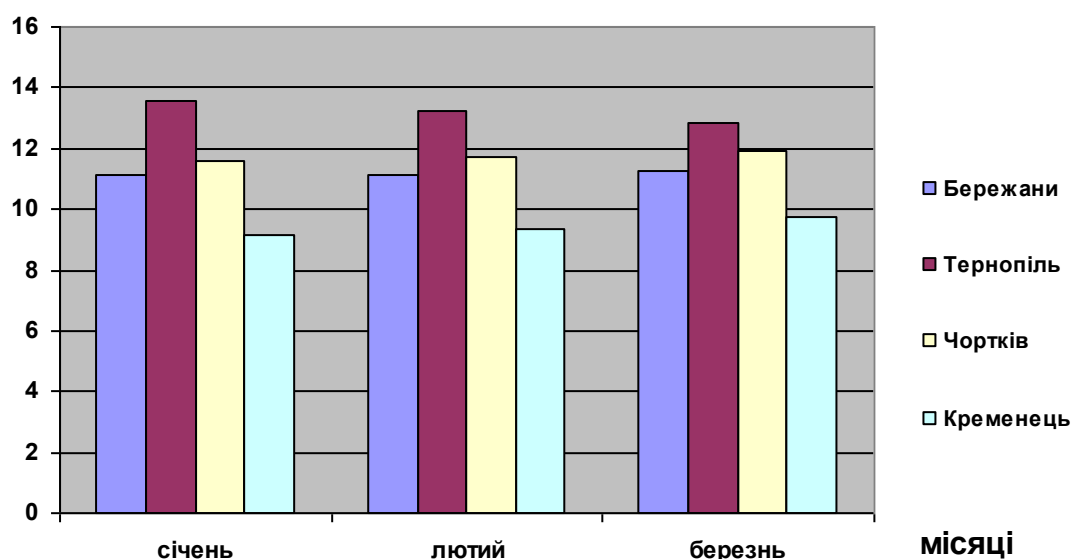
3. РАДІАЦІЙНИЙ СТАН

Моніторинг радіоактивного забруднення атмосферного повітря по Тернопільській області здійснюється Тернопільським обласним центром з гідрометеорології на 4 пунктах спостереження:

- М Бережани;
- Г Чортків;
- АМСЦ Тернопіль;
- М Кременець.

Протягом місяця потужність експозиційних доз (ПЕД) гамма-випромінювання не перевищувала допустимого рівня гамма-фону. В середньому за березень 2022 року ПЕД гамма-випромінювання становила 11,44 мкР/год.

Мал. 8 Радіоактивне забруднення атмосферного повітря Тернопільської області

Радіоекологічний стан Тернопільської області є *безпечним*. Природний радіаційний фон знаходиться в межах 07-15 мкР/год.

На території області *немає* радіаційно-небезпечних об'єктів. 10 населених пунктів (1 в Заліщицькому, 9 – в Чортківському районах) є зоною посиленого радіоекологічного контролю внаслідок Чорнобильської катастрофи.

На території області відсутні АЕС або державний міжобласний спецкомбінат ДК Укр ДО «Радон» МНС України, які відносяться до радіаційно-небезпечних об'єктів (АЕС- ядерно-небезпечних).

Державний радіологічний контроль за переміщенням вантажів і транспортних засобів територією Тернопільської області, та за додержанням вимог законодавства про екологічну та радіаційну безпеку підприємствами, в тому числі тих, які здійснюють операції з металобрухтом, здійснюється постами екологічного контролю «Тернопіль», «Збараж», «Чортків» Державної екологічної інспекції в Тернопільській області.

Спостереження за екзогенними та ендогенними процесами проводиться ДП «Західукргеологія». Сейсмічні зони в Тернопільській області відсутні.

СТАН ПОВОДЖЕННЯ З ВІДХОДАМИ

Інвентаризацією місць накопичення заборонених і непридатних до використання в сільському господарстві ХЗЗР зафіксовано наявність цих небезпечних відходів у кількості 12,782 тонни (нетто). Крім цього, за інформацією Шумської міської ради у с. Новостав Кременецького району виявлено ще 4,25 тонни непридатних до використання в сільському

господарстві ХЗЗР. Таким чином, загальна кількість цих небезпечних відходів на території області складає 17,032 тонни.